

Les ratapinyades són els únics mamífers que han aconseguit dominar a la perfecció el vol batut, gràcies a la transformació dels seus braços i mans en un mitjà de vol.

Desenvolupen la seua activitat durant la nit i les hores crepusculars, orientant-se gràcies a un sistema de sonar, nomenat ecolocalització, que consisteix en l'emissió de sons d'alta freqüència que en xocar amb un objecte són reflectits i recollits per les orelles, calculant, d'aquesta manera, la distància que els separa d'aquest objecte.

Malgrat tractar-se d'uns animals insòlits, representen un dels grups vertebrats menys coneguts, a causa, en gran mesura, dels seus hàbits nocturns i a la seua difícil detectibilitat, que han fet que desconeguem molts d'aspectes de la biologia i l'ecologia d'aquests fascinants animals. Un exemple d'aquesta manca de coneixements és la creença popular que es tracta d'animals cecs; tenen ulls molt petits que els permeten, amb la llum necessària, veure el món en blanc i negre.

Ratapinyada de vores clares

Com pots col·laborar-hi?

Durant les èpoques més delicades, el hivernació i durant al èpoques de cria (entre maig i juliol), no entris a les coves. Si durant una visita, en trobes algun exemplar, no el toquis ni el molestis.

Mai no tapis ni tiris residus davant l'entrada d'un refugi perquè pots obstruir la sortida de les ratapinyades.

L'ús indiscriminat de verins i plaguicides els pot fer molt de mal, per tant, només utilitza les quantitats recomanades i els casos estrictament necessaris.

A l'hora de fer reformes a casa teva verifica primer si hi ha ratapinyades a l'interior. Pensa que són espècies protegides i les obres podrien danyar els seus refugis. La persona responsable de l'obra ha de verificar que no es produeixen danys.

Quan hakis d'esporgar els arbres o tallar llenya, assegura-te'n que a l'escorxa i als petits forats no hi ha cap ratapinyada. En cas de trobar-ne alguna, o tenir dubtes de la seva presència, contacta amb un agent mediambiental.

Conèixer per conservar

— Les — ratapinyades d'Eivissa

Consell d'Eivissa

Consell Insular d'Eivissa
tel. 971.19.59.00
web: www.conselldeivissa.es

Ratapinyada de vores clares

Diversitat de formes

Els quiròpters són els únics mamífers terrestres autòctons d'Eivissa, això vol dir que varen arribar fins a l'illa pels seus propis mitjans, a diferència de la resta de mamífers terrestres que hi han estat introduïts per l'home.

Eivissa compta amb una rica diversitat quiropterològica, formada per nou espècies, mostrant una gran varietat de formes, dimensions i costums: ratapinyada de ferradura petita (*Rhinolophus hipposideros*), ratapinyada grisa ibèrica (*Myotis escalerai*), ratapinyada petita (*Pipistrellus pipistrellus*), ratapinyada de Cabrera (*Pipistrellus pygmaeus*), ratapinyada de vores clares (*Pipistrellus kuhlii*), ratapinyada muntanyenca (*Hypsugo savii*), ratapinyada orelluda grisa (*Plecotus austriacus*), ratapinyada de bosc (*Barbastella barbastellus*) i ratapinyada coa llarga (*Tadarida teniotis*).

Aliats de l'agricultura

Totes les espècies de ratapinyades presents a Eivissa són insectívores; gràcies als seus sistemes d'ecolocalització i a les diferents estratègies de caça, cada individu pot capturar una mitjana de **3.000 insectes per nit**.

La seva voracitat els converteix en autèntics controladors naturals d'una infinitat d'insectes presents en els nostres camps, contribuint d'aquesta manera a controlar les poblacions de moltes plagues perjudicials per als cultius i els boscos.

Ratapinyada de Cabrera

Ratapinyada petita

Els seus refugis

A diferència d'altres mamífers, les ratapinyades són incapaces de crear els seus propis refugis, depenen de la disponibilitat que n'hi hagi al medi on viuen. És per aquest motiu que l'existència de refugis adients és un factor fonamental en la distribució i l'abundància de les diferents espècies de ratapinyades.

Necessiten llocs tranquils on amagar-se en els períodes de repòs hivernal i de cria, així com per descansar durant el dia. No totes les espècies de ratapinyades ocuparan el mateix tipus de refugi; n'hi ha una àmplia diversitat en funció de les diferents espècies. Algunes utilitzen les cavitats per arregar-se; altres, en canvi, s'estimen més els forats dels arbres o les esquerdes dels penya-segats. Fins i tot podem trobar espècies que es refugien a les edificacions abandonades o en ús, aprofitant petits trencs a les parets o forats als sostres.

Accions en marxa

Conèixer millor aquest grup animal ens possibilitarà poder-lo conservar. És per això que a Eivissa s'estan portant a terme una sèrie d'accions dirigides a conèixer i conservar els quiròpters:

- Completar el catàleg de les espècies presents a Eivissa, així com el seu estat de conservació.
- Inventari dels principals refugis d'Eivissa i quines intervencions poden suposar una amenaça per a la fauna present.
- La col·locació de caixes refugi és una actuació important per afavorir la presència de ratapinyades, ja que és l'única mesura efectiva a curt o mitjà termini per compensar la manca de refugis.

Amenaces

El gran desconeixement sobre aquest grup faunístic, la seva peculiar biologia i la seva mala fama, fan que siguin diverses les amenaces que poden posar en perill la seva conservació:

- Alteració dels refugis: destrucció i taponament de nombroses coves, tancaments inadequats de coves, rehabilitació d'edificis amb colònies de ratapinyades sense prendre les necessàries mesures, etc.
- Les visites a les coves en determinades èpoques (hivernació i cria) poden suposar greus molèsties i una important amenaça.
- Molts dels plaguicides utilitzats en l'agricultura afecten en la disminució de les seues preses i a més s'acumulen al seu organisme.
- Les poblacions de ratapinyades en general es troben en regressió, i són diverses les espècies que es troben greument amenaçades, com és el cas de la ratapinyada de ferradura petita o s'han tornat tan excepcionals com la ratapinyada de bosc.